

جایگاه دیوارنگاری در شهر شهری

دانش و پیاسازی شهر شهری

WWW.Ketab.ir

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
پیشگفتار	۹
مقدمه	۱۳
چکیده	۱۶
۱. مفهوم، تاریخ و اهمیت منظر شهری و دیوارنگاری شهری	۱۹
۲. منظر شهری و دیوارنگاری شهری	۲۸
۳. تعامل منظر شهری با دیوارنگاری شهری	۳۴
۴-۱. کرد دیوارنگاری در منظر شهری	۴۲
۴-۲. آرنگاری و زیباسازی منظر شهری	۴۳
۴-۳. دیوارنگاری شهری و خوانایی منظر شهری	۴۸
۴-۴. نقش دیوارنگاری در ارتقاء هویت مکان	۵۴
۴-۵. دیوارنگاری و بهسازی منظر شهری	۶۶
۵. دیوارنگاری با موضوع منظر شهری	۷۴
نتیجه	۸۹
فهرست تصاویر	۹۳
منابع	۹۹

پیشگفتار

به نام آفریدگار زیبایی

«او زیباست و زیبایی را دوست دارد»^۱

بزرگترین دستاورد اندیشه آدمی همواره در کنش‌ها و آفریده‌های زیبا، اساسانه متجلی شده است. از این رو «شهر» یا در تعبیر اسلامی «بیت»^۲ بنا، باید تجلی گاه زیبایی شناختی اندیشه متعالی و در عین «خلافت» انسان دانست. از این منظر، وجه زیبایی شناختی انسان و زندگی شهری، نیز می‌توان ملاک تمایز مفاهیم «شهر»، «شهروند» و «شهری» را نسبت به سایر مفاهیم مرتبط با زندگی آدمیان تلقی کرد. انسان زیبا، محصل شهر زیباست و شهر زیبا، محصول اندیشه زیبا. بیهوده نیست که تاریخ شهرها همواره در عین حال تاریخ زیبایی - و البته هنر - نیز بوده است. با این رویکردی، زیبایی و زیباسازی شهر را باید ضرورت زندگی شهرت، به ویژه در شهرهای امروزی دانست. شهرهایی که به دلیل رشتا سنج کالبدی و فضایی، شاهد تصویرگیری فضاهای نازیبای شهری است. از سوی دیگر فشارهای ناشی از زندگی شهری - ازدحام، ترافیک، آلودگی هوا، آلودگی صوتی، کار زیاد و فراغت کم -

۱. بر اساس روایتی از امام حسن مجتبی (ع) که فرمودند: «إِنَّ اللَّهَ جَمِيلٌ يُحِبُّ الْجَمَالَ فَاتَّجَمَلُ لِرَبِّي»؛ خداوند زیباست و زیبایی را دوست دارد و من به خاطر پروردگارم آراسته می‌شوم. «بحارالانوار»، ج ۸۳، ص ۱۷۵.

احساس آرامش، لذت و سطح کیفی زندگی شهروندان را تقلیل می‌دهد. در چنین شرایطی، زیباسازی شهری است که می‌تواند از طریق خلق فضاهایی زیبا و در عین حال آرامش‌بخش و همچنین کمک به خلق یا تقویت هویت اجتماعی - شهری، سطح کیفی زندگی شهروندان را ارتقاء بخشد.

سلسله کتاب‌های «دانش زیباسازی شهری» بر اساس چنین هدفی، تلاشی است میان‌رشته‌ای برای کمک به فراهم آوردن مبانی، چارچوب‌ها و استانداردهای لازم جهت ساختن و برساختن شهر «زیبا» آنچه‌ا که شایسته «شهروند» و «شهری زیستن» است. در این تلاش میان‌رشته‌ای، آوازش شده‌است تا با کمک متخصصان در حوزه‌های گوناگون دانش شهری، تمامی متغیرها و ابعاد دخیل در موضوع زیباسازی شهر، شناسایی و سپس دانش موجود و به‌روز در زمینه این ابعاد و متغیرها در قالب تدوین کتابچه‌هایی تهیه و تدوین شود. «جامع بودن»، «به روز بودن»، «داده‌سی»، «اختصار» و «کاربردی بودن»، ویژگی‌های اساسی و مشترک این مجموعه‌ای است که تحت عنوان «مجموعه دانش زیباسازی» تهیه و ترمیم شده و بدین ترتیب، کامل‌ترین مجموعه ادبیات موجود در زمینه دانش زیباسازی به زبان فارسی فراهم شده‌است. این مجموعه کم‌نظیر، که حاصل تلاش دو ساله گروهی از خبره‌ترین متخصصان در حوزه‌های گوناگون شهری است، متناسب با نیازهای شهری ایران در حوزه زیباسازی شهری تهیه شده و از این لحاظ ضمن برخورداری از جدیدترین یافته‌های علمی و هنری روز، می‌توان آن را مجموعه‌ای

«تولیدی» - تولید شده در ایران - و نه ترجمه‌ای تلقی کرد.

ویژگی‌های این مجموعه، امکان استفاده آسان از آن را برای دانشجویان، پژوهشگران، کارشناسان و مدیران شهری فراهم کرده از این رو می‌توان آن را مجموعه‌ای مناسب و متناسب با هدف آموزش اصول، مبانی و کاربردهای دانش زیباسازی در مدیریت شهری دانست.

سازمان زیباسازی شهر تهران با تهیه و تدوین سلسله کتاب‌ها، «دانش زیباسازی شهری»، کوشیده است تا بر اساس سرفصل «دانش»، «آگهی» و «آموزش»، در مسیر تهیه مقدمات و زمینه‌های لازم برای تبدیل شدن «زیباسازی شهری» به یک «نهاد» ضروری مدیریت شهری گام بردارد.

این سازمان با توجه به تخصص و کارشناسی که در تهیه این مجموعه همکاری داشته‌اند امیدوار است مجموعه حاضر با گسترش دانش زیباسازی شهری، به ارتقای استانداردهای لازم در این زمینه، کمک به زیباسازی پایدار شهری، صرفه‌جویی در هزینه‌های زیباسازی شهری و در نهایت ارتقای سطح کیفی زندگی شهری در شهرهای ایران منجر شود.

سازمان زیباسازی شهر تهران